

teater de kelk

HET ZEEPAARD - MOORE
vertaling MARIJAN VAN VEZEMAEL
decor LEO HUBRECHT
regie JACK VAN MARS
akteurs
MIEKE VERHEIJDE
SJAREL BEAUCAMPTS, a.g. KVS

"het zeepaard"

toegangsprijzen: 120 en 150 fr.

reservatie:

teater de kelk, langestraat 69, brugge - 050/33.28.77

speeldata:

28 jan., 4,6,10,11,13,17,18,20,24,25, 27 febr., 3,4,6 maart om 20.30 u.

het zeepaard

(the sea-horse)

edward j. moore.

een niet-alledaags
stuk over
een alledaagse
liefdesgeschiedenis

ongeveer vijf jaar geleden pakte het nederlandse vennootschap voor teaterproducties „katrijn” uit met de europese première van de eersteling van de amerikaanse auteur edward j. moore, „the sea-horse” (het zeepaard), dat enkele tijd tevoren door pers en publiek begroet was geworden op „off-off broadway”, de niet kommerciële teaterwijk van new york, als een der allerbeste stukken van de jongste tijd. de beide nederlandse vertolkers, kitty janssen en andré van den heuvel, legden er heel wat eer mee in, ook in vlaanderen. graag citeren wij een uittaling van laatstgenoemde, omdat ze in al haar bondigheid raak de bedoeling en de sfeer van dit knap geschreven stuk weergeeft.

„een hartstochtelijk stuk over de liefde, dit „café het zeepaard”... liefde van twee mensen, die niet meer zo jong zijn als romeo en julia, en ook niet zo mooi. beiden hebben de leeftijd van om en bij de veertig. zij - gertrude - te dik, gelooft niet meer in „ik hou van jou”. ze is te vaak belazerd door dronken liefdesverklaringen en beloften aan de tapkast van haar zeemans kroeg „het zeepaard”. toch verlangt ze diep in haar „jonge-meisjeshart” naar een man, harry, met wie ze heeft geslapen. hij, harry, verstaat maar één taal: het gestamp van de scheepsmachines op zee. aan deze stalen zwoegers heeft hij toevertrouwd met gertrude te zullen trouwen. en na erop gewezen te hebben dat geen van beiden beschikt over de wapens van het intellect, stelt andré van den heuvel vast: hun simpelheid is hartverscheurend, vertederend... en is om te lachen. het weinig vertrouwen, dat ze ten opzichte van elkaar nog hebben, zal de dunne draad zijn, die hen moet samenbinden. of dat gebeurt, zien we in „het zeepaard”. tja, of dat gebeurt... daarover blijven we enigszins in het ongewisse: het stuk eindigt niet op een defenitief „ja” of „nee”.
(jan ceuleers in de autotoerist)

akteurs zijn:

MIEKE VERHEYDEN

(gertrude)

SJAREL BRANCKAERTS

a.g. kvs (harry)

vertaling:

MARK VAN WEZEMAELE

regie:

JACKY TUMMERS

dekorontwerp:

LEO HUBRECHT

techniek:

YANNIC VAN MECKEREN
DIRK VANHEE

produktieleiding:

JOHAN CLOETENS

herneming dagboek van een kamermeisje

op 10,12,14,31 jan. en 2 febr.
worden op uitnodiging van de lionsclub brugge-zeehaven vijf voorstellingen gespeeld t.v.v. hun sociale werken. de toegangsprijs bedraagt uitzonderlijk 250 fr. reeds bij de samenstelling van dit blad waren reeds heel wat reservaties genoteerd. daarom organiseren wijzelf nogmaals zes bijkomende voorstellingen aan de normale toegangsprijs. data: 17,18,20,24,25, 27 maart. gelieve ook hier tijdig te reserveren. meteen wordt ook de kans geboden aan alle organisatoren het stuk vóór een eventuele gastvoorstelling te komen bekijken. De reisvoorstellingen kennen heel wat succes, en nu reeds kunnen data voor volgend seizoen worden vastgelegd.

hamlet de jongleur

als vierde serie voorstellingen werd uiteindelijk gekozen voor de b.k.t.-productie „hamlet de jongleur” van per christian jersild, in een regie van l. borkel en l. de

smet (dr. oskar de gruyterprijs 1982). naast vier beroepsakteurs zal de hoofrol worden vertolkt door bob de moor, de revelatie uit „pantagleize” van de ghelderode. het stuk past wonderwel in de b.k.t.-repertoirelijn: actuele thematiek van pessimistische maatschappijkritiek in een originele, volks-komische teatervorm. in elk geval, een stuk dat zeker de moeite waard zal zijn en waarop we fier zijn het hier in brugge te kunnen brengen. het stuk wordt gespeeld vanaf 1 april '83.

steunfonds 82-83

nog steeds kunt u door storting van 1.000 fr. teater de kelk extra steunen. zo'n steunabonnement geeft recht op toegang tot alle voorstellingen en op het verschijnen van uw naam in dit informatieblad. rekening 380-0136531-26 met vermelding steunabonnement. wij zijn er u dankbaar voor.

dhr. o. dombrecht, brugge
dhr. j. van den bilcke, brugge
anoniem
dhr. f. van acker, brugge
mevr. maes-vanrobaeys, brugge
dhr. f. vandenbroele, brugge
dhr. f. vandamme, brugge
dhr. j. weyts, brugge
dhr. j.-cl. ansaelens, knokke-heist
dhr. m. de langhe, brugge
mevr. m. van welden, maarkedal

algemene informatie

toegangsprijzen:

gewone toegangkaart: 150 fr.
cjp, plus 3, cpav,
dienstplichtigen...: 120 fr.

abonnements:

500 fr. voor vier voorstellingen
400 fr. voor cjp, plus 3, cpav...

reservaties en alle inlichtingen:
teater de kelk, langestraat 69, 8000
brugge, tel. 050/33.28.77

voorzitter: rudy geldhof
directie: johan cloetens

TONEEL

”Het Zeepaard” in Teater De Kelk

Op vrijdag 28 jan. te 20u30 heeft in Teater De Kelk de eerste voorstelling plaats van „Het Zeepaard” van E.J. Moore, een niet-alledaags stuk over een alledaagse liefdesgeschiedenis.

Ongeveer zes jaar geleden pakte Nederland uit met de Europese première van de eersteling van de Amerikaanse auteur Edward J. Moore, „The Seahorse”, dat enkele tijd tevoren door pers en publiek begroet was geworden op „off-off Broadway”, de niet-kommerciële teaterwijk van New York, als één der allerbeste stukken van de jongste tijd. De beide Nederlandse vertolkers, Kitty Janssen en André van den Heuvel, legden er heel wat eer mee in. Graag citeren wij laatstgenoemde, die raak de bedoeling en de sfeer van dit knap geschreven stuk weergeeft.

„Een hartstochtelijk stuk over de liefde van twee mensen. Beiden hebben de leeftijd van om en bij de veertig. Gertrude – te dik – gelooft niet meer in „ik hou van jou”. Ze is te vaak belazerd door dronken liefdesverklaringen aan de tapkast van haar zeemanskroeg. Toch verlangt ze diep in haar hart naar een

man, Harry, met wie ze heeft geslapen. Hij verstaat maar één taal : het gestamp van de scheepsmachines op zee. Aan deze stalen zwoegers heeft hij toevertrouwd met Gertrude te zullen trouwen”.

Na erop gewezen te hebben dat geen van beiden beschikt over de wapens van het intellect, stelt André van den Heuvel vast : „hun simpelheid is hartverscheurend, vertederend... en is om te lachen”. Het weinig vertrouwen, dat ze ten opzichte van elkaar nog hebben, zal de dunne draad zijn, die hen moet samenbinden. Of dat gebeurt... daarover blijven we enigszins in het ongewisse : het stuk eindigt niet op een definitief ja of nee.

„Het Zeepaard” wordt gespeeld door Mieke Verheyden en Sjarel Branckaerts. Het decorontwerp is van Leo Hubrecht, de regie van Jacky Tummers. Het stuk wordt verder gespeeld op 4, 6, 10, 11, 13, 17, 18, 20, 24, 25, 27 febr., 3, 4 en 6 maart, telkens te 20u30. Reservatie in Teater De Kelk, Lange Straat 69, tel. 33.28.77.

Teater De Kelk met Het Zeepaard

BRUGGE — Vanaf 28 januari wordt Het Zeepaard (The Seahorse) van Edward J. Moore voor het voetlicht gebracht in teater De Kelk, Langestraat 69 te Brugge.

Het is een niet-alledaags stuk, zo wordt gezegd, over een alledaagse liefdesgeschiedenis. Vijf jaar geleden pakte het Nederlandse vennootschap voor teaterproducties „Katrijn” uit, met de eersteling van de Amerikaanse auteur; het werd begroet als een van de allerbeste stukken van de jongste tijd. Het is een hartstochtelijk stuk over de liefde van twee mensen die niet meer zo jong zijn. Zij – Gertrude – is zo vaak belazerd door dronken liefdesverklaringen aan de tapkast van haar zeemanskroeg Het Zeepaard en toch verlangt zij naar die man – Harry – die slechts de taal verstaat van de scheepsmachines op zee.

Het eindigt niet op een definitief „ja” of „nee”, waarmee men dan enigszins in het ongewisse blijft.

De acteurs zijn Mieke Verheyden als Gertrude en Sjarel Branckaert als Harry. Regisseur is Jacky Tummers, het decor van Leo Huybrecht, produktieleider Johan Cloetens.

Het stuk wordt verder nog opgevoerd op 4, 6, 10, 11, 13, 17, 18, 20, 24, 25 en 27 februari en 3, 4, 6 maart, telkens om 20 u. 30. Toegangsprijzen: 150 fr. CJP, Plus 3, CPAV, dienstplichtigen, 120 frank. Abonnementen: 500 fr. of 400 fr.

„Dagboek van een kamermeisje” wordt nog hernomen op 31 januari en 2 februari. Bijkomende voorstellingen op 17, 18, 20, 24, 25 en 27 maart. Men gelieve tijdig te reserveren. (da)

„Het Zeepaard” een café met een hart

Sjarel Branckaerts en Mieke Verheyden in „Het Zeepaard”.

„Het Zeepaard” is de naam van een matrozencafé ergens in een haven aan onze kust. Jeanne baat het uit en Harry is er vaste klant... ten minste wanneer hij aan wal verblijft. Dan knapt hij voor Jeanne heel wat karweitjes op, brengt bij haar de nacht door, kortom hij is op haar verliefd.

Hij droomt ervan de lange omvaart vaarwel te zeggen, een oud bootje te kopen en op te frissen om toeristen langs de kust te laten varen. Hij is handig als niet één, zijn plannen zijn wel een beetje utopisch maar de kans zit er in dat het lukt. En hij zou alles doen om bij Jeanne te blijven.

Akkoord smoorverliefd is hij wel niet, hij is daarvoor een beetje te oud en Jeanne beantwoordt die liefde met een flinke dosis gezond verstand en wantrouwen. Want zij heeft al te veel meegemaakt in haar leven. Zij is getrouwd geweest, mishandeld en verlaten. Te veel matrozen kwamen zich bij haar verzui- pen en al te dikwijls deden zij aanzoe- ken waarop zij niet meer wilde ingaan. Waarom met Harry wel? Een beste ke- rel maar... En dit is heel het toneelstuk dat thans loopt in Teater De Kelk. Een kort stuk in twee bedrijven dat zonder pauze gespeeld amper een uur duurt. Een stuk met niet veel om het lijf, een dun gegeven, een open blijvend slot, maar met twee mensen zo uit het leven gegrepen en vertolkt door twee heel goe- de acteurs Sjarel Branckaerts (die wij gewoon zijn te zien spelen in KVS Brus- sel) en Mieke Verheyden, een free-lance beroepsaktrice die wij in Brugge nog niet dikwijls zagen.

De waarde en de aantrekkelijkheid van dit stuk liggen in schakeringen tus- sen realisme en droom. Hij droomt van de zee, hij is erdoor bezeten, al werkt hij

voortdurend in het duister en de stank van de machinekamer. Zijn voornemen om aan die zee vaarwel te zeggen moet men dus met een korreltje zout nemen. En Jeanne weet dat. Ook zij droomt ondanks alles van een man in huis die haar harde verleden zou helpen te vergeten. Is dit reeds liefde? In ieder geval gene- genheid en zelfs vertederend. Maar zij durft het niet aan. Zal Harry bij haar blijven of niet, is een vraag die niet be- antwoordt wordt.

Al die (verdrongen) gevoelens worden door die twee mensen in hun eigen taal vertolkt. Een verbazend romantisme met woorden van elke dag uitgesproken door een koppel dat alles behalve ro- mantisch zou moeten zijn. Onbeholpen, vertederend in hun zoeken naar contact zijn zij twee simpele zielen die het niet kunnen zeggen maar het op hun manier toch weten uit te drukken. Dit maakt het stuk leuk, ontroerend en zeer aan- trekkelijk.

De Engelse auteur E.J. Moore schreef geen groot meesterwerk, maar wel een bezienswaardig stukje realiteit dat door directe eenvoud en observatie maar vooral een vleugje weemoed de toes- chouwer charmeert.

Regisseur Jacky Tummers heeft dit alles weten waar te maken zonder over- dreven effecten, zonder vulgariteit en toch zonder zijn personages te beletten zichzelf te zijn en te blijven; hij: scheepsmachinist en zij: cafébazin.

Het decor van Leo Hubrecht lijkt bij- na overdreven uitgewerkt voor zo'n kort stuk. En nochtans is het stuk ondenk- baar zonder dit decor. Elk detail speelt er zijn rol. Alleen tegen dit hyperrealis- tisch decor met zijn zeeverwijzingen als vlucht in de droom (of in de poëzie?) kan ook het spel van Jeanne en Harry zijn vlucht nemen. Niet erg hoog, niet erg ver maar meer dan voldoende om van Het Zeepaard te houden.

JVD

Het Zeepaard: realistische teaterschets

BRUGGE – Na het geklad met „Ubu Roi” komt „De Kelk” weer bij met een bescheidener produktie. „The Sea-horse” van de Amerikaanse auteur Edward J. Moore is een kort stukje volkstheater dat de complexiteit van menselijke gevoelens snedig en klaar uitbeeldt. Over een man en een vrouw die in elkaars leven komen rondwoelen, bang zijn van een stevige binding en er toch behoefte aan hebben, kan men ook op scène eeuwen doorbomen. „Het Zeepaard” duurt maar vijftig minuten en wint er bij.

In de havenkroeg van Jeanne is scheepsmachinist Harry, tussen twee oceaanreizen in, man aan huis. Wanneer hij er weer eens binnenvalt, onthult hij zijn plan om een oude boot op te kalefateren en met Jeanne een gezin te stichten. Het klinkt als een kinderlijke droom in de kop van een loebas. Zijn vastberadenheid maakt het voor Jeanne echter niet makkelijk. De trauma's die ze bij haar ex-echtgenoot en in het zeemansmilieu opliep, spelen haar parten.

Uiterlijk wordt in een heel realistisch decor (Leo Hubrecht) een recht-voor-de-vuist confrontatie neergezet. De taal is ongeschaafd en er valt wel eens een slag en een schreeuw. De schijnbare „simpelheid” van reakties verbergt nochtans de gekompliceerde ziel, de tedere levensdroom en vooral een goeie dosis onhandigheid. De menselijke tragiek is heel wezenlijk, en regisseur Jacky Tummers laat de acteurs Mieke Verheyden en Sjarel Branckaerts ook de kans die aan de oppervlakte te laten komen. Maar gelukkig wordt het stuk niet verder belast met sombere psychologisering. Het blijft een pretentieloze schets.

Binnen de perken van één avond en één morgen verlopen de handelings- en diskussiemomenten tegen een stevig tempo, en op een definitieve ontwikkeling in de relatie wordt in feite niet eens gewacht. Het stuk ambiert niet meer dan een doorsnee te zijn: even de lussen en de krinkels aanwijzen, maar vooral een luchtige hoofdtoon behouden. De teatrale komiek (van de acteur, de scène) en de achterliggende levenskomiek (van het personage, de situatie) blijven dicht bij elkaar. Dit maakt het realisme genietbaar.

FRED SIX

Tot 6 maart, plaatsbespreking
tel. 050/33.28.77

VLAAMS WEEKBLAD 11/2/83
**Nieuw café in
 de Langestraat:
 het Zeepaard**

Achter in Teater De Kelk bevindt zich tot 6 maart de zeemanskroeg «Het Zeepaard». Wie (wegens te ernstig) nog nooit een café heeft zien afruimen, mag niet nalaten dit nachtelijke ritueel bij te wonen. De nachtbrakers zijn de deur uit, de café-bazin is bek-af, en daar wordt op de deur geklopt, zacht geklopt, hard geklopt, wie zou dat zijn?

Het is Harry, een scheepsmachinist en vriend van haar, al weet ze niet goed in hoeverre ze hem

mag vertrouwen. Ze is zeker niet groen meer achter de oren, en neemt zijn liefdesverklaringen dus maar met een korreltje zout.

Heeft al te vaak zever in zakjes moeten aanhoren van dronken kroegvliegen die haar van alles beloofden! Harry (de stier, noemen z'n vrienden hem) loopt met allerlei plannen rond (hij wil een wrak kopen, hij wil verhuizen) maar ze wil er niet naar luisteren. Ze is moe. Egoïstisch als hij is, dwingt hij haar te luisteren.

Egoïstisch? Ach, hij beseft het niet eens. Harry is een «man» in de traditionele betekenis van het woord: patriarchaal, dominerend, misbruik makend van zijn fysieke kracht. En toch: een

braaf mens, een simpele jongen, die smoorverliefd is op Jeanne, de café-bazin.

Hij wil met haar trouwen, maar zij weet niet wat ze moet doen. Het ene moment wil ze hem de deur uit kegelen, het andere moment hangt ze rond zijn hals. Ze blijft onzeker. Ook de toeschouwer weet niet hoe het allemaal zal aflopen.

Is dit overigens belangrijk? Bijlange niet. Zoals de inhoud van «Het Zeepaard» ook weinig relevant is. Toch is dit een sympatiek brokje toneel (brokje, ja, want het duurt niet zo lang). Alleen al de poëtische taal van die twee volksmensen is de moeite waard om naar te luisteren. Eigenlijk

moet je niet eens naar het teater om een stuk als «Het Zeepaard» mee te maken. «Het Zeepaard», de kroeg, bevindt zich thans Langestraat 69, maar we zijn ervan overtuigd dat soortgelijke tafereelen zich regelmatig afspeelen in de nrs. 41, 49, 59, 73, 83, 94, 102, 121, 127, 161 en noem maar op. Zo realistisch is het. Sjarel Branckaerts is de geknipte bierbuikige zeeman, die met wiebelende ogen naar de bolle kont van cafébazin Mieke Verheyden lonkt als ze in haar eentje een tango danst. «Het Zeepaard» is het verhaal van twee gewone, brave, simpele mensen die elkaar graag zien, maar het eigenlijk zelf niet helemaal geloven.

Jon Misseleyn

Sjarel Branckaerts en Mieke Verheyden in „Het Zeepaard”.

De Spectator 17/2/83

Volkstheater in „De Kelk”

Nogal rauwe klanten uit de havenbuurt staan op de scène van Theater De Kelk in „Het Zeepaard” van E.J. Moore, een Amerikaans debutant wiens eersteling meteen uitgeroepen werd tot het beste Off Broadway-stuk. In Nederland kwam het terecht in de vrije (commerciële) sector en ook het E.W.T. scoorde er successen mee.

Geen wonder: Het Zeepaard is volkstheater van het zuiverste water: recht voor de raap, razendsnel en met plotseling hevige oplaaierende emoties. Liefkozingen en vuistslagen liggen er in elkaars verlengde.

Het draait om een liefdesgeschiedenis tussen de bazin van een havenkroeg en een zeeman, die als hij aan wal is bij haar inwoont. De zeeman heeft allerlei plannen om een nieuw leven te beginnen, maar Jeanne heeft al genoeg levensklappen geïncasseerd dat ze op dat punt afhaakt.

De personages hebben geen tekort aan krachttermen, maar telkens als het om wezenlijke dingen gaat, stokt het gesprek, vooral bij Jeanne, tot ze in een flits en met een lawine van woorden al haar traumatische ervaringen uitraast. De psychologen krijgen ongelijk: het uitspreken werkt niet bevrijdend. Tot een herstel komt het niet.

Mieke Verheyden zet een prachtige Jeanne neer: een door de tragiek getekende vrouw, die zich sluit als Harry het gesprek een ernstige wending geeft, en alleen nog kan lachen als alles aan de oppervlakte blijft. Zeer levensecht, ongeforceerd en soepel is ook het spel van Sjarel Branckaerts als Harry, de zeebonk met het gouden hart.

Jacky Tummers regisseert. (Nog tot 6 maart in Theater De Kelk, Brugge.)